

PODSUMOWANIE PROCESU PARTYCYPACJI

Tytuł projektu: Dziedzictwo dla wszystkich/ Dedičstvo pre všetkých

Partner wiodący projektu (PW): Województwo Podkarpackie/ Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie

Partnerzy projektu (PP):

1. **P1:** Podduklianske osvetové stredisko vo Svidníku, Słowacja,

Interesariusze uczestniczący w procesie partycypacji:

W całym procesie partycypacji wzięły udział podmioty zainteresowane składanym projektem. Zgłoszone przez nie pytania, sugestie i uwagi pozwoliły udoskonalić koncepcję projektu. W partycypacji uczestniczyli przedstawiciele organizacji, instytucji, stowarzyszeń, klubów, a także poszczególni mieszkańcy miejscowości, w których będzie realizowany projekt. Poniżej zamieszczamy listę najważniejszych interesariuszy, których udział w tym procesie i realizowanych w ramach niego działaniach został udokumentowany, a więc mieli wpływ na ostateczny kształt projektu.

W proces partycypacji zaangażowanych było 8 interesariuszy po stronie słowackiej i 39 interesariuszy po stronie polskiej.

Ze słowackiej strony:

1. Podduklianske osvetové stredisko vo Svidníku, Słowacja,
Nižná Jedľová – Miasto
Občianske združenie Stropiek Anna Knežová
Ing. Daniela Madzinová - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov
Ľudmila Ražina - Múzeu ukrajinskej kultúry vo Svidníku
Jaroslav Krajkovič - starosta obce Vápeník
Jaroslav Nagajda – miasto
Umelecký klub Prospecta
Mgr. Andrea Kytíková- Združenie Pod' a objavuj Kutuzovova 434/4 08901 Svidník

2. Po polskiej stronie:

1. Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie
Lokalny Mieszkaniec:
Józefa Winnicka-Sawczuk
Jolanta Dybaś
Katarzyna Rogowska
Natalia Jankowicz
Maria Gondek
Janusz Więckowski

Instytucja oświatowa:

Elżbieta Bargiel
Mariola Zielak
Bogusława Żak
Magdalena Aszlar
Maria Jacek
Maria Kos
Anna Częczek
Bernadetta Bienia
Anna Mazur
Marta Pisarek
Elżbieta Matusik

Stowarzyszenia:

Ewa Kaczmarek-Więckowska - STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU WSI KARPACKEJ
"KARPATKA" MSZANA 22, 38-454 MSZANA
Marchewka Barbara - Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalno-Ekologicznych „ANIMARE” 38-456 Łęki
Dukielskie 377
Natalia Kuliga-Helnarska – Lokalna Grupa Działania Kraina Nafty
KGW Teodorówka
Justyna Zimny - 6 Drużyna Harcerska ISKRA Dukielskie Stowarzyszenie Wspólnie ponad Podziałami
ul. Armii Krajowej 1A, 38-450 Dukla
Małgorzata Tomkiewicz - FUNDACJA ŁĘKI DUKIELSKIE 38-5-456 Łęki Dukielskie 77 Kółko
Rolnicze, 38-456 Łęki Dukielskie 77
Marek Sawczuk - DUKIELSKI KLUB KYOKUSHIN HAJIME

Miasto/Inne

Maciej Drozd (funkcjonariusz SW)
Maciej Drozd
Bogumiła Dymek- Urynowicz – Środowiskowy Dom Samopomocy w Dukli
GMINNY ŻŁOBEK W DUKLI
Jerzy Pęczak – dyrektor Szkoły Podstawowej w Dukli
Anna Chłopecka – Transgraniczna Informacja Turystyczna w Dukli
Ośrodek Kultury w Dukli
Gospodarstwo Agroturystyczne Frankowo
GK i M w Dukli Sp. z o.o.
Artur Paczkowski – Nadleśniczy Nadleśnictwa Kołaczyce
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Dukli

Małgorzata Tomkiewicz – sołtys Łęk Dukielskich.

Proces partycypacji był częścią przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu pt. **Dziedzictwo dla wszystkich** i złożony był z rozmaitych działań skierowanych do różnych interesariuszy. Głównym celem całej partycypacji było poinformowanie interesariuszy oraz ogółu społeczeństwa o planowanym projekcie, a także zaproszenie do udziału w tym procesie. W ramach procesu partycypacji odbyło się spotkanie konsultacyjne oraz przeprowadzono ankietę, na podstawie której zebrano sugestie i propozycje dotyczące przygotowania projektu. Następnie poprosiliśmy interesariuszy, żeby włączyli się w poszczególne działania. W kolejnych częściach niniejszego podsumowania opisujemy instrumenty, z których korzystaliśmy oraz

Polska – Słowacja

metody partycypacji, a także zamieszczamy zestawienie najważniejszych uwag wraz z naszymi stanowiskami wobec nich. Częścią podsumowania jest również odrębny dokument zawierający uzupełniające materiały, czyli screeny ekranu, odsyłacze i zdjęcia ilustrujące przebieg całego procesu partycypacji.

I. INTERNETOWA PREZENTACJA PROJEKTU I KONSULTACJE ON-LINE:

Czas trwania konsultacji on-line: 06.12.2024-23.12.2024

1. Zakres konsultacji on-line:

a) prezentacja projektu w Internecie

strona internetowa Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie

<https://parkikrosno.pl/>

strona internetowa Podduklianske osvetové stredisko vo Svidníku, Słowacja,

<https://www.osveta.sk>

Wszyscy zainteresowani aktywną współpracą mogli przesłać uwagi, pytania i sugestie dotyczące przygotowywanego projektu, kilkoma sposobami:

- poprzez wiadomość e-mail na adres:

- Polska: amarczynska@parkikrosno.pl, mjankowicz@parkikrosno.pl
- Słowacja: pos@svitel.sk

- poprzez wiadomość przesłaną pocztą tradycyjną na adres:

- Zespół ds. partycypacji w Polsce:
Punkt konsultacyjny- adres: ul. Trakt Węgierski 8 D, 38-450 Dukla
- Zespół ds. partycypacji na Słowacji:
Podd. osvetové stredisko, Sov. Hrdinov 160/74, 089 01 Svidník

- osobiście poprzez dostarczenie wiadomości bezpośrednio do miejsc kontaktowych:

- Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie
adres: ul. Trakt Węgierski 8 D, 38-450 Dukla
Podd. osvetové stredisko, Sov. Hrdinov 160/74, 089 01 Svidník

- poprzez wypełnienie ankiety internetowej dostępnej pod linkiem:

<https://forms.gle/djk3kQQ5jeTqLGM29>

Prezentacja projektu w Internecie połączona z internetowym badaniem ankietowym. Przedstawienie podstawowych informacji na temat projektu w formie tekstu opisowego. Prezentacja została zamieszczona na stronach internetowych partnera wiodącego, jego profilach w mediach społecznościowych, a także na stronie internetowej i profilu w mediach społecznościowych partnera po słowackiej stronie.

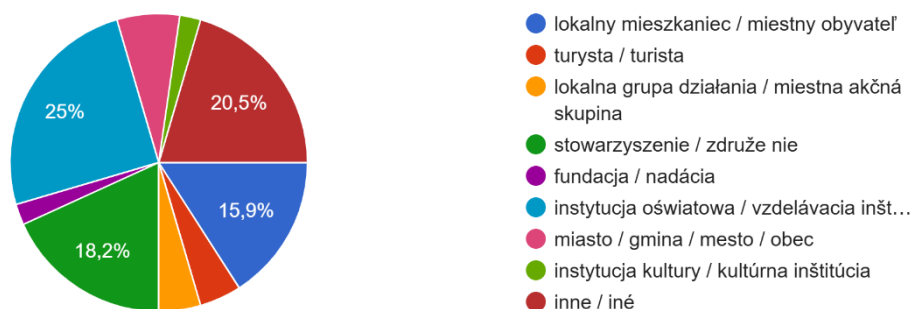
Polska – Słowacja

Linki do zamieszczonej w Internecie prezentacji znajdują się powyżej części tekstu. Prezentacja została opublikowana w formie dwujęzycznej tj. w języku polskim po stronie polskiej oraz w języku słowackim po stronie słowackiej. W prezentacji zamieszczono także zaproszenie do udziału w badaniu ankietowym online, które jest częścią procesu partycypacji. Ankieta on-line składała się z 14 pytań, które zawierają: dane identyfikacyjne interesariuszy, sugestie i uwagi oraz ochrona danych osobowych, a wypełniło ją 47 respondentów (8 ze Słowacji i 39 z Polski). Prezentacja zamieszczona na stronach internetowych była ogólnodostępna, a w badaniu ankietowym wzięli udział interesariusze reprezentujący różne grupy.

Na podstawie przeprowadzonych ankiet, można określić, że wypełnili je następujące typy interesariuszy:

4. Typ interesariusza, którym Pani/Pan jest? (zaznacz właściwe) /Typ záujemcu, ktorým ste? (označte správne)*

44 odpowiedzi



Te grupy interesariuszy wyraziły swoje opinie i uwagi, które zostały uwzględnione w sprawozdaniu.

Zakres ankiet obejmował pytania:

1. Imię i Nazwisko / Meno a Priezvisko*
2. Czy reprezentuje Pani/Pan konkretną organizację? / Reprezentuje Pani/Pán konkrétne organizáciu?
3. Kontaktowy adres e-mail/ numer telefonu / Kontaktná e-mailová adresa / telefónne číslo
4. Typ interesariusza, którym Pani/Pan jest? (zaznacz właściwe) /Typ záujemcu, ktorým ste? (označte správne)*
5. Czy podoba się Pani/Panu idea projektu: "Dziedzictwo dla wszystkich"? / Páči sa Vám myšlienka projektu: „Dedičstvo pre všetkých“?*
6. Czy ma Pani/Pan uwagi do projektu? / Máte pripomienky k projektu?*
7. Czy ma Pani/Pan pytanie dotyczące projektu? / Máte otázky týkajúce sa projektu?*
8. Czy ma Pani/Pan propozycję, którą warto uwzględnić w projekcie? / Máte návrh, ktorý by bolo vhodné zahrnúť do projektu?*
9. Jaka tematyka Pani/Pana zdaniem mogłyby najlepiej wesprzeć rozwój turystyki na Pograniczu? (zaznacz właściwe) / Aká tematika by podľa Vás mohla najlepšie podporiť rozvoj turizmu na pohraničí? (označte správne)*

Polska – Słowacja

10. Jakie dodatkowe wyposażenie Mobilnego Centrum Turystyki może zwiększyć jego atrakcyjność? (zaznacz właściwe) / Aké ďalšie vybavenie Mobilného turistického centra môže zvýšiť jeho atraktivitu? (označte správne)*
11. Czy zasilanie solarne to wystarczająco efektywne rozwiązanie ekologiczne? / Je solárna energia dostatočne efektívnym ekologickým riešením?
12. Do kogo Pani/Pana zdaniem powinny być skierowane warsztaty kuchni regionalnej łemkowskiej? (zaznacz właściwe) / Komu by podľa Vás mali byť určené dielne regionálnej lemkovskej kuchyne? (označte správne)
13. Jakie tradycyjne potrawy lub techniki kulinarne warto promować podczas warsztatów? / Aké tradičné jedlá alebo kulinárske techniky by bolo vhodné propagovať počas workshopov?
14. Jakie dodatkowe inicjatywy mogłyby wzbogacić projekt po stronie polskiej i słowackiej? / Aké ďalšie iniciatívy by mohli obohatiť projekt na poľskej a slovenskej strane?

Wyniki ankiety zostały opracowane w podziale na poszczególne pytania, przy czym staraliśmy się zebrać najważniejsze propozycje, stanowiska i sugestie respondentów. Poniżej podajemy wybrane najciekawsze odpowiedzi na pytania, które uwzględniliśmy w koncepcji projektu.

Proces przeprowadzenia ankiety:

- ✓ Przygotowano i rozpowszechniono ankietę online, w której interesariusze mogli wyrazić swoje opinie na temat proponowanych działań projektowych.
- ✓ Ankietę wypełniło 47 respondentów, którzy reprezentowali: osoby odwiedzające region -turyści, lokalni mieszkańcy, osoby reprezentujące miasto/gminę, lokalną organizację-fundacje i stowarzyszenia, lokalną grupę działania, stowarzyszenie, instytucja kultury. Największą grupę stanowili lokalni mieszkańcy i turyści.

Wszystkim respondentom podoba się pomysł na projekt „Dziedzictwo dla wszystkich” i poparli ideę projektu.

II. INNE DODATKOWE FORMY PARTYCYPACJI (należy wypełnić, jeśli zostały przeprowadzone):

1. **Forma i czas trwania:** wywiad grupowy 19.12.2024 r., wywiad indywidualny 5.12.2024 r., spotkanie „burza mózgów”- 16.12.2024r..
2. **Zakres dodatkowych form partycypacji:**
 - a) Spotkanie konsultacyjne

W poniedziałek 16 grudnia br. odbyło się spotkanie "Karpackiej Burzy Mózgów" dotyczące rozwoju turystyki regionu oraz nawiązania ponadregionalnej współpracy, w której uczestniczył dyrektor Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie wraz z pracownikami. Organizatorami spotkania była Grupa Bieszczady w osobie Pani Beaty Lucyny Pściuk oraz Pan Grzegorz Schabiński, właściciel ośrodka narciarskiego U Schabińskiej - Chyrowa Ski Stacja narciarska, Noclegi, Restauracja w Chyrowej.

Podczas spotkania dyrektor Zespołu Pan Andrzej Bytnar przybliżył koncepcję dotyczącą

Polska – Słowacja

projektu pn. „Dziedzictwo dla wszystkich”. Przedstawił główny cel projektu jakim jest stworzenie innowacyjnej platformy współpracy transgranicznej na rzecz ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego polsko-słowackiego pogranicza poprzez integrację działań edukacyjnych, turystycznych i kulturalnych, które przyczynią się do wzrostu świadomości społecznej, zaangażowania mieszkańców oraz rozwoju gospodarczego regionu, poprzez rozwój turystyki. Dyrektor opowiedział o Mobilnym Centrum Turystyki w Dukli, które zostanie wyposażone w interaktywne aplikacje turystyczne, zasilane energią solarną, co podkreśli ekologiczny charakter przedsięwzięcia. Ponadto zaplanowano organizację warsztatów kuchni regionalnej łemkowskiej. Zaprezentowana oferta Naszego produktu turystycznego jakim ma być Mobilne Centrum Turystyki spotkała się z ogromnym zainteresowaniem i pozytywnym odbiorem uczestników spotkania.

W wydarzeniu wzięło udział ok. 40 osób, w tym przedstawiciele branży turystycznej, podkarpacki samorządowcy zainteresowani rozwojem Regionu oraz współpracą transgraniczną m.in. Starosta Zemplińskie Hemre Jan Kepić, Mirosław Bieniecki prezes Fundacji Bieg Rzeźnika, Piotr Uruski Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Tomasz Plezia pracownik działu promocji w Urzędzie Miejskim w Ustrzykach Dolnych, właściciel Szkoły Narciarskiej Gromadzyń w Ustrzykach Dolnych, Karol Gajdzik, Adolina Weronika Antosz z mężem - właściciele Domków Całorocznych w Bieszczadach znajdujących się w Stężnicy, Anita Sikora, Arkadiusz Kuc prezes Stowarzyszenia Nowoczesne Bieszczady i właściciel Restauracji Niedźwiadek, Robert Biel właściciel Solina Resort w Polańczyku, Grzegorz Schabiński z żoną Katarzyną, Krystyna Andruch Burmistrz Dukli, Justyna Zimny Radna Rady Miejskiej w Dukli, Barbara i Dariusz Mielczarkowie Gospodarstwo Agroturystyczne Stajnia Rumak Kotań, Karina Kwaśnik zastępca Burmistrza Ustrzyk Dolnych.

b) Wywiad grupowy

W dniu 19 grudnia 2024 roku przeprowadzono wywiad grupowy z podopiecznymi Gminnego Klubu Seniora w Dukli. Spotkanie miało na celu przedstawienie koncepcji oraz poznanie opinii/sugestii na temat realizowanego projektu pn. „Dziedzictwo dla wszystkich”. Podczas zorganizowanego wydarzenia, przedstawiciele ZKPK w Krośnie omówili zakres działań związanych z realizacją zadania, które polega na powstaniu Mobilnego Centrum Turystyki, w którego skład będzie wchodził: samochód elektryczny z wyposażeniem multimedialnym (Aplikacja Quizowa, Google VR, Gra terenowa, Energorowery). Proponowany Nasz produkt turystyczny bardzo spodobał się seniorom, gdyż jak zakładamy umożliwi on zwiedzenia mobilnego centrum turystyki osobom wykluczonym tj. osadzeni w zakładach karnych czy osobom ze szczególnymi potrzebami np. kluby seniora, SDŚ, DPS, domy dziecka.

Ponadto podopieczne z Gminnego Klubu Seniora w Dukli bardzo chętnie dzieliły się pomysłami na różne formy przeprowadzenia warsztatów kulinarnych, gdyż jako osoby działające niegdyś w Kołach Gospodyń Wiejskich posiadają ogromną wiedzę i doświadczenie. Proponowane sugestie dotyczyły m.in. zaangażowanie różnych stowarzyszeń do udziału w warsztatach, wizyty studyjne na Słowacji, opracowanie poradników z przepisami itp.

Ze spotkania sporządzono dokumentację fotograficzną.

c) Wywiad indywidualny

W dniu 5 grudnia 2024 roku przeprowadzono wywiad indywidualny z przedstawicielem Towarzystwa na Rzecz Rozwoju Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej Panią Marią Gocz. Spotkanie miało na celu poznanie opinii na temat realizowanego projektu z punktu widzenia osoby, która prowadzi działalność związaną z kulturą Łemkowską. Podczas rozmowy Pani Maria opowiedziała o codziennym życiu Łemków, które skupiało się wokół prac w polu, z którego zbiory były później wykorzystywane w codziennej kuchni. Opisała regionalne potrawy, które w każdej rodzinie łemkowskiej były znane i przyrządzane.

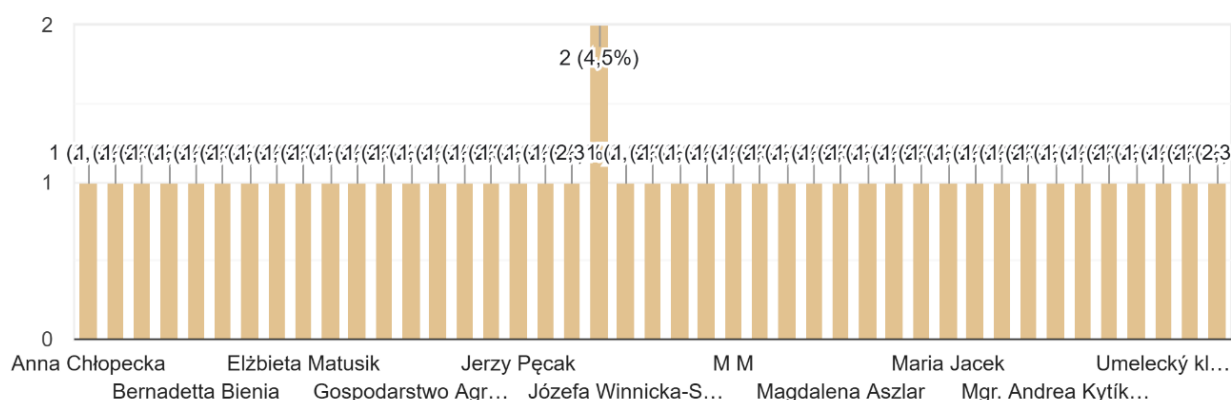
Bardzo pozytywnie został przez Nią odebrany pomysł realizacji warsztatów z uwzględnieniem tradycji łemkowskich, gdyż sama odczuwa brak i zanik wydarzeń kulturowych wśród Łemków. Według niej warto zaangażować panie z Kół Gospodyń Wiejskich, co daje możliwość dalszego przekazywania wiedzy o potrawach z kuchni Łemkowskiej podczas organizowanych przez Nie imprez i obsługi różnych wydarzeń. Sama chętnie weźmie udział w planowanych warsztatach i opowie o zwyczajach Łemków.

Spotkanie zostało udokumentowane przez nagranie trwające ponad 16 minut oraz wypełnienie ankiety i wniesienie uwag do koncepcji projektu „Dziedzictwo dla wszystkich”.

Graficzne przedstawienie wyników ankiet:

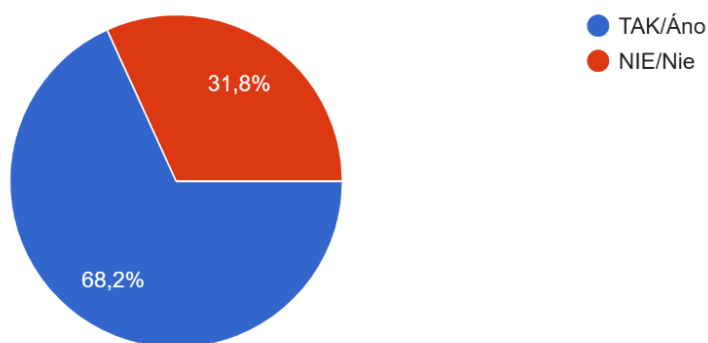
Imię i Nazwisko / Meno a Priezvisko*

44 odpowiedzi



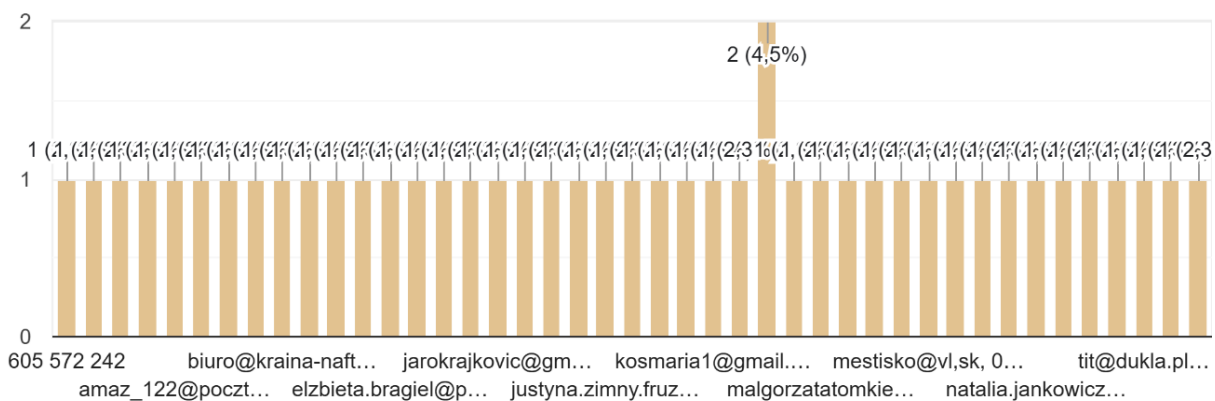
2. Czy reprezentuje Pani/Pan konkretną organizację? / Reprezentuje Pani/Pán konkrétne organizáciu?

44 odpowiedzi



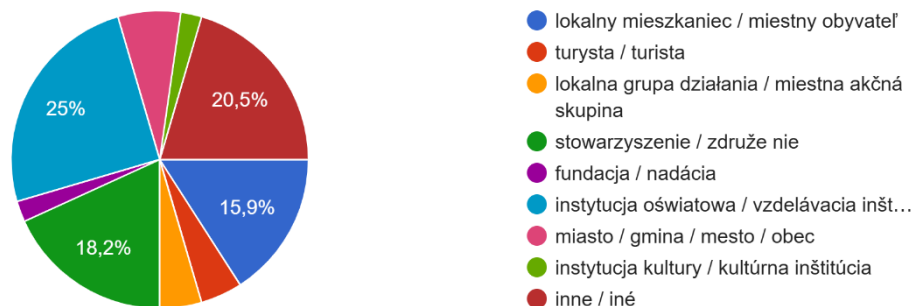
3. Kontaktowy adres e-mail/ numer telefonu / Kontaktná e-mailová adresa / telefónne číslo

44 odpowiedzi



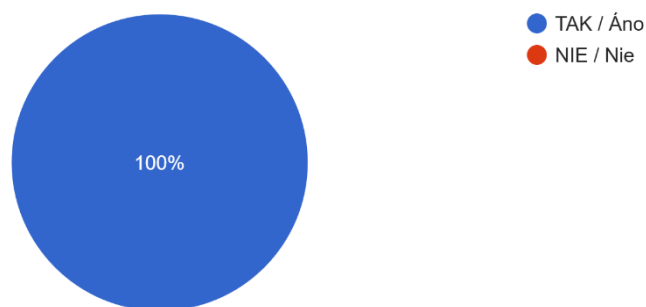
4. Typ interesariusza, którym Pani/Pan jest? (zaznacz właściwe) /Typ záujemcu, ktorým ste? (označte správne)*

44 odpowiedzi



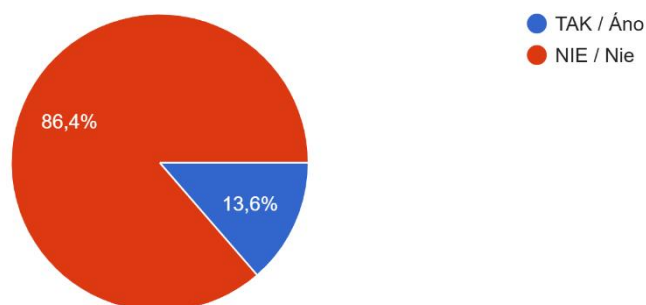
5. Czy podoba się Pani/Panu idea projektu: "Dziedzictwo dla wszystkich"?*/ Páči sa Vám myšlienka projektu: „Dedičstvo pre všetkých“?*

44 odpowiedzi



6. Czy ma Pani/Pan uwagi do projektu?/Máte pripomienky k projektu?*

44 odpowiedzi



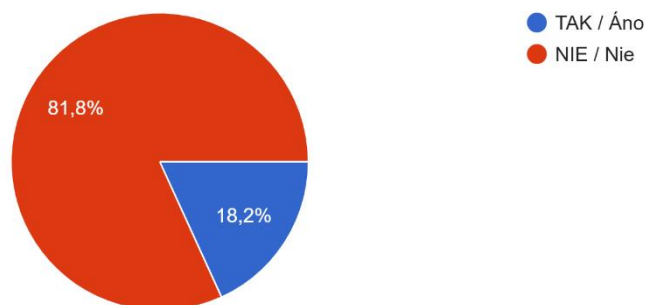
Jeżeli TAK, to jakie: /Ak ÁNO k aké:

6 odpowiedzi

1. Koncepcja projektu bardzo mi się podoba. Uważam, że odpowiada potrzebom zarówno mieszkańców jak i turystów. Warto by było sprecyzować założenia interaktywnej aplikacji mobilnej, tak żeby lepiej dostosować uwagi, dlatego też sugestie są ogólne. Jeżeli chodzi o warsztaty to warto ofertę warsztatów rzemieślniczych skierować zarówno do dzieci jak i dla dorosłych (bardzo mała oferta warsztatów dla dorosłych, niedogodne godziny dla osób pracujących, mało ciekawe propozycje). Poszerzenie oferty o wykonanie ozdób ze szklanych koralików, np. krywulki sylinka [Biżuteria popularna wśród wielu grup etnograficznych zamieszkujących Karpaty (Huculi, Bojkowie, Łemkowie)], bransoletki kolczyki.
2. Projekt mógłby być wykorzystany w pracy ze skazanymi odbywającymi karę pozbawienia wolności w ZK Łupków - OZ Moszczanec jako alternatywna forma zajęć kulturalno-oświatowych
3. Chciałabym aby projekt obejmował Koła Gospodyń Wiejskich.
4. Podkreślenia walorów turystycznych regionu ich wyeksponowania, zmodernizowania w celu osiągnięcia jak największego grona odbiorców. pomniki przyrody jakie występują na terenie parku wymagają promowania nie w postaci publikacji, a przede wszystkim odnowy infrastruktury jej unowocześnienie .
5. Rozszerzenie oferty edukacyjno- rękodzielniczej ze strony polskiej
6. Mile widziane będzie uczestnictwo w projekcie lokalnych Kół Gospodyń Wiejskich, które to mają ogromny zasób wiedzy, energii i woli przekazywania tradycji wiejskiej odnośnie potraw, polskich zwyczajów, itd.

7. Czy ma Pani/Pan pytanie dotyczące projektu?*/Máte otázky týkajúce sa projektu?*

44 odpowiedzi



Jeżeli TAK, to jakie: /Ak ÁNO, tak aké:

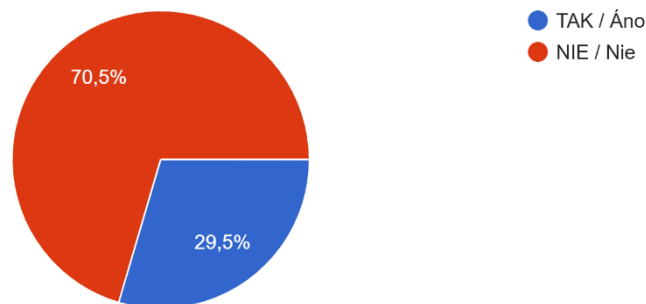
8 odpowiedzi

1. Jakiego rodzaju będzie stworzona interaktywna aplikacja turystyczna? Czy w aplikacji będą uwzględnione atrakcje turystyczne, w tym przyrodnicze, regionu objętego projektem, szlaki turystyczne pogranicza, baza noclegowa i gastronomiczna z podkreśleniem obiektów, które oferują dania regionalne? Czy mobilne centrum będzie dostępne cały rok, czy tylko w okresie letnim ? czy będzie dostępne dla turystów? W jaki sposób planowane jest udostępnienie?

2. Czy jest możliwość aby Takie Mobilne Centrum Turystyki odwiedzało poszczególne miejscowości naszej gminy, które są chętne do udziału w projekcie.
3. Czy Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalno Ekologicznych Animare może zaoferować współpracę
4. Jak duży zasięg terytorialny będzie miał projekt . Czy dużo KGW będzie mogło uczestniczyć. Czy jest możliwość zorganizowania wspólnego spotkania z Mobilnym Centrum Turystyki np. w Łękach Dukielskich
5. Czy uczelnia wyższa może brać udział w projekcie, wspierać go??
6. brak trwałych inwestycji na obszarze PL, poza mobilnym centrum turystyki, które jak sama nazwa mówi jest mobilne, projekt oparty głównie na warsztatach, czyli miękkie efekty, inwestycje infrastrukturalne na terenie Słowacji
7. Czy zapewnione zostaną dostosowania dla osób niepełnosprawnych?
8. Ilu uczestników będzie brało udział w działaniach miękkich? Jakie są to grupy wiekowe?

8. Czy ma Pani/Pan propozycję, którą warto uwzględnić w projekcie? / Máte návrh, ktorý by bolo vhodné zahrnúť do projektu?*

44 odpowiedzi



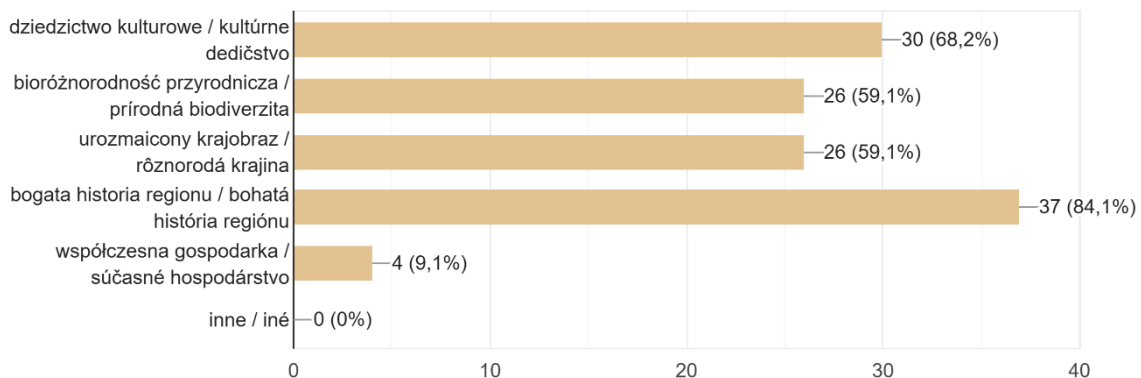
Jeżeli TAK, to jakie: /Ak ÁNO, tak aké:

13 odpowiedzi

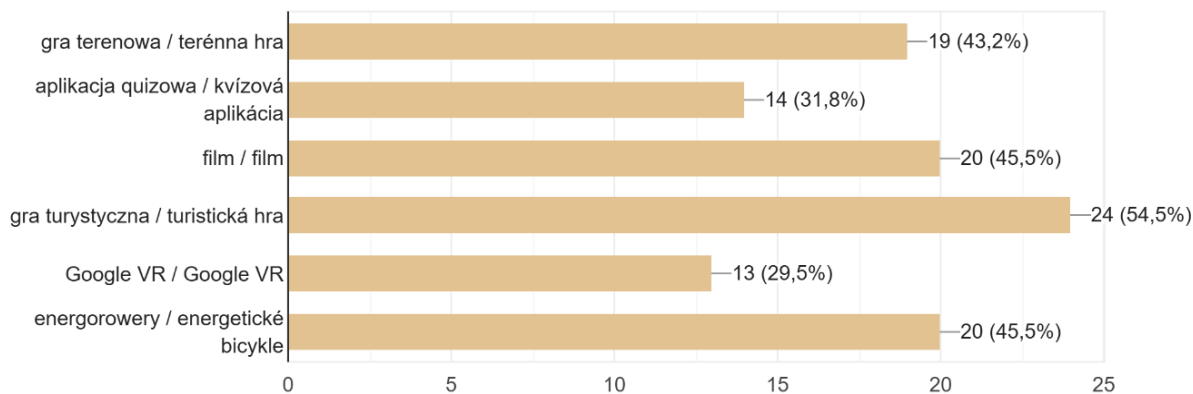
1. Warsztaty dzikiej kuchni, warsztaty pisania ikon, warsztaty tworzenia biżuterii karpackiej z koralików szklanych, warsztaty ceramiczne skierowane zarówno do dzieci jak i osób dorosłych w godzinach popołudniowych. Zwrócenie uwagi na ujęcie w interaktywnej aplikacji podkreślenie walorów turystycznych: zabytków, atrakcji, obszarów cennych przyrodniczo, szlaków turystycznych oraz obiektów gastronomicznych oferujących lokalne produkty. Rozbudowa aplikacji o moduł edukacyjny dot. przyrody pogranicza. Wprowadzenie gry terenowej, stworzenie krótkiego filmu promującego projekt i pogranicze.
2. możliwość współpracy z Zakładem Karnym w Łupkowie Oddział Zewnętrzny w zakresie prowadzenia oddziaływań resocjalizacyjnych ze skazanymi - oddziaływania kulturalno-oświatowe w zakresie kształtowania umiejętności społecznych i propozycji spędzania czasu wolnego.
3. Jako sołtys chciałabym zaprosić do naszej miejscowości wszystkie Koła Gospodyń Wiejskich na wspólny piknik KGW, przy którym użyjemy np, mobilnych rowerków lub zrobimy pokaz jadła regionalnego z Polski i Słowacji.

4. infrastruktura parku podkreślenie jej walorów turystycznych poprzez modernizację miejsc istotnych na obszarze parku
5. Tworzenie stanowisk w postaci map podkreślających walory przyrodnicze, rekreacyjne, kulturowe
6. rozšíriť vzdelávanie o výrobky z prútia a lubu
7. Polsko słowackie warsztaty rękodzieła, plenery, kiermasze i spotkania twórców. Agrourystów
8. Warto nawiązać współpracę KGW oraz innych stowarzyszeń i organizacji np, Fundacji działających na terenie Gminy Dukla.
9. Vytvorenie lokálnej edukačnej hry pre školy a rodiny a s deťmi a edukačných panelov (interaktívnych prvkov), organizácia táborov, workshopov, jednodňových itinerárov pre školy prístupné v anglickom aj slovenskom jazyku
10. Rozošiť okruh remesiel
11. Warto zainwestować w rowery elektryczne
12. Uczestnicy warsztatów kulinarnych mogliby wyjechać na Słowację, aby brać udział w tamtejszych warsztatach, z kolei słowaccy uczestnicy mogliby brać po polskiej stronie. Warto stworzyć np. przepiśnik, z wykorzystywanych przepisów, tak aby przepisy nie zaginęły i były utrwalane.
13. Wskazane byłoby, aby projekt zapewnił także możliwość aktywnego udziału osób wykluczonych, niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie pogranicza.

9. Jaka tematyka Pani/Pana zdaniem mogłoby najlepiej wesprzeć rozwój turystyki na Pograniczu? (zaznacz właściwe)* / Aká tematika by ...ť rozvoj turizmu na pohraničí? (označte správne)*
44 odpowiedzi

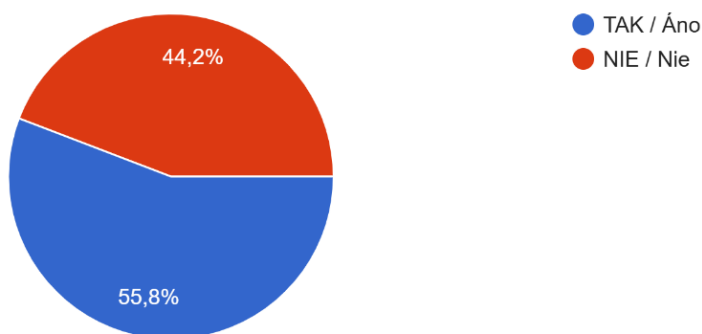


10. Jakie dodatkowe wyposażenie Mobilnego Centrum Turystyki może zwiększyć jego atrakcyjność? (zaznacz właściwe) / Aké ďalšie vyba...a môže zvýšiť jeho atraktivitu? (označte správne)*
44 odpowiedzi

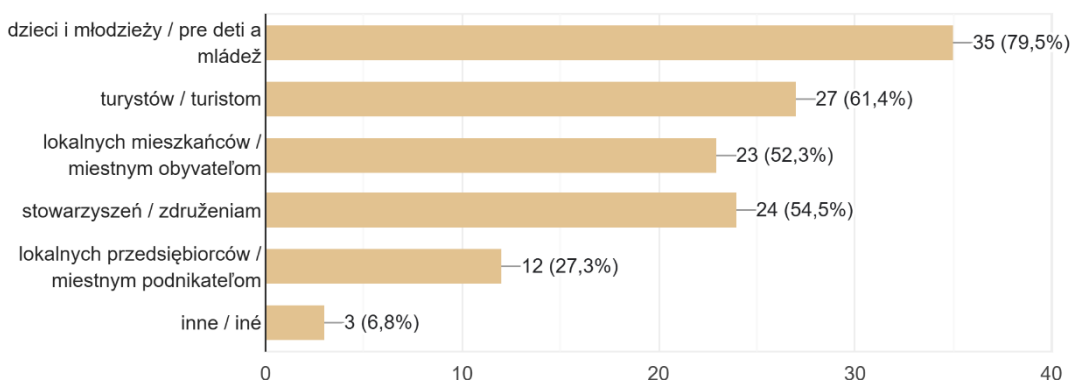


11. Czy zasilanie solarne to wystarczająco efektywne rozwiązanie ekologiczne? / Je solárna energia dostatočne efektívnym ekologickým riešením?

43 odpowiedzi



12. Do kogo Pani/Pana zdaniem powinny być skierowane warsztaty kuchni regionalnej łemkowskiej? (zaznacz właściwe) / Komu by podľa ...gionálnej łemkowskej kuchyne? (označte správne)
44 odpowiedzi



13. Jakie tradycyjne potrawy lub techniki kulinarne warto promować podczas warsztatów? / Aké tradičné jedlá alebo kulinárske techniky by bolo vhodné propagovať počas workshopov?

37 odpowiedzi

Potrawy Łemkowskie

potrawy lokalne

Warto promować kuchnię pogranicza, wykorzystać przepisy lokalne dostępne w rodzinach od pokoleń. Szczególnie uwzględnić przenikającą się kuchnię Pogórzan, Żydów i Łemków. W informacji turystycznej w ostatnim czasie widać rosnące zainteresowanie turystów kuchnią łemkowską, jednakże brak jest restauracji w naszej gminie oferującej prawdziwą kuchnię łemkowską. Kolejnym aspektem budzącym zainteresowanie jest wykorzystanie ziół dostępnych na łąkach i w ogrodach w kuchni, często zapomnianych, a cenionych przez nasze babki, tzw. dzika kuchnia.

Potrawy z sera i z kaszy

Haluszki, fuczki, maczanka

potrawy Polski południowo-wschodniej

Swojskie jadło oraz zwyczaje Polskiej i Słowackiej kultury Narodowej.

B/U

Te, które znikają z przepisów np. pęczak ze sliwkami

Halušky, pirohy a opresky

Klusz, maczanka

jedla zo zeleniny

Kuchnia regionalna w oparciu o przeprowadzone rozmowy z najstarszymi mieszkańcami naszej gminy, którzy mogą przekazać wiele cennych a zapomnianych przepisów dawnej "dukielskiej kuchni"

WARSZTATY Pieczenia pierników i pieczywa obrzędowego, Warsztaty pisania ikon, warsztaty słomkarskie. Kozoterapia, lasoterapia, grzybobranie, plenery rzeźbiarski i malarski, wycieczki krajoznawcze np. Szlakiem cerkwi i kapliczek, warsztaty ceramiki w nawiązaniu do prastarej ceramiki sznurowej znalezione w Iwli.

Warsztaty naturalnych dekoracji świątecznych, konkurs szopek, zbieranie starych opowieści i przedmiotów, stworzenie w starej chałupie etnochaty Beskidu Niskiego. Pszczelarstwo i wyroby z wosku pszczelego. Budowanie pieców z kamienia. Wszystkie te warsztaty jest w stanie zorganizować stowarzyszenie Animare.

Np. fuczki - ciasto naleśnikowe i kapusta kiszona. W Mszanie prawie nieznane a w lokalach na terenie Polski drogie danie.

Promować potrawy przygotowywane z naturalnych składników produkowanych na obszarze działania projektu (robić konkursy na dania z sera, ziół które zarastają nasz łąki, wrócić do pieczenia chleba w domu)

Takie potrawy i techniki, które są już często zapominane przez młode pokolenie.

proziaki, pierogi

Przypisane do konkretnego regionu, spisane i te przekazy ludowe proziaki

pečenie chleba v peci na uhlí

kuchnia łemkowska, bojkowska

proziaki, pierogi

proziaki, barszcz, świeże masło - robienie, kiszenie kapusty,

proziaki, fuczki, bryndza kozia

med a výrobky z neho, bryndzové halušky, bryndzové pirohy, permakultúra

Gołąbki z ziemniakami

dzika kuchnia, kuchnia jednogarkowa

przekąski, zupy, dania jednogarnkowe

lokše, pečené buhty

Np. tradycyjne sposoby wędzenia czy peklowania mięsa, zabezpieczenie potraw

Często już zapomniane potrawy gotowane przez ludność łemkowską

Warsztaty powinny być prowadzone przez profesjonalną kucharkę, która bardzo dobrze zna kuchnię łemkowską. Warto zaznaczyć, że część dań tej kuchni nie można zrobić w 1 godzinę, należało by zrobić warsztaty w godzinach popołudniowych, tak aby osoby pracujące mogły również wziąć w nich udział.

Proziaki

Fuczki, haluszki, deruny

pieczenie chleba, wykonywanie wędlin, pieczenie ciast regionalnych

Potrawy charakterystyczne dla kuchni łemkowskiej np. garniak, ciurka, homiłki,

14. Jakie dodatkowe inicjatywy mogłyby wzbogacić projekt po stronie polskiej i słowackiej? / Aké ďalšie iniciatívy by mohli obohatiť projekt na poľskej a slovenskej strane?

30 odpowiedzi

Imprezy terenowe „pikniki”, integracyjne po obu stronach granicy,

Transgraniczne spotkania mieszkańców, wspólne rajdy piesze, wspólne wycieczki rowerowe

jw.

współpraca sąsiadów

Spotkania w ramach wymian.

B/U

Wyjazdy studyjne, terenowe

Spoločné koncerty umelcov

spoločné programy poľských a slovenských umelcov

Organizacja wymiany uczniów przygranicznych szkół celem poznania np. kuchni "sąsiadów"

Warsztaty pisania ikon, wyroby zw słomy, lasoterapia, poznawanie dzikich roślinin i ziół i warsztaty kulinarne, pozostałe wyżej

Warsztaty dietetyczne, zielarskie, zdobnicze (malowanie ścian budynków czy przydomowych szopek, studni we wzory łemkowskie), warsztaty kosmetyczne - robienie kremów, maseczek, naparów dla zdrowia i urody, warsztaty pisania pisanek wielkanocnych i warsztaty z robienia ozdób bożonarodzeniowych (szopki, ozdoby choinkowe, stroiki).

Warsztaty organizujące ludzi starszych wokół zdrowego trybu życia: gimnastyka, nordic walking, wszelkie formy ruchu na świeżym powietrzu np. polsko-słowackie spotkania na granicznych szczytach wzorem wieloletnich spotkań na Baranim w każdą pierwszą niedzielę sierpnia

Wymiana doświadczeń dot. sposobu pracy i osiągnięć KGW naszych Polskich i Słowackich.

Spotkania reintegracyjne.

rajd turystyczny

Współpraca z innymi ośrodkami kultury, turystyki, lokalnymi producentami (rolnikami, przetwórcami i rzemieślnikami) , uczelnią

Inwestycje w infrastrukturę

oznakowanie szlaków

zapojenie do projektu stravovacích zariadení s ponukou špecialít miestnej kuchyne

warsztaty kulinarne dla dzieci i młodzieży, zajęcia artystyczne

spotkania po obu stronach granicy, filmy, spotkania z ciekawymi ludźmi (starsze pokolenie)

Medzinárodné stretnutia, odborné workshopy, cyklistické podujatia spojené so vzdelávaním imprezy/festyny ogólnodostępne wsparte pokazami, prelekcją

wymiany szkół, spotkania przedstawicieli stowarzyszeń

Spoločné remeselné workshopy

Wspólna wycieczka, spotkanie integracyjne, wspólne gotowanie

Wspólne warsztaty kulinarne

Wycieczka np. do Muzeum Bojków w Myczkowie, spotkanie integracyjne uczestników projektu.

Np. festiwale zespołów folklorystycznych

- wycieczki krajoznawcze zorganizowane dla określonych grup np. dzieci, uczestników śds, warsztaty tematyczne zorganizowane na zasadzie wymiany (dla Polaków prowadzone przez Słowaków i odwrotnie),

Wspólne imprezy plenerowe, podczas których będzie można spróbować potraw kuchni łemkowskiej.